

TERVISEDENDUSE KONVERENTS
5. juuni 2009

“IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED”

Tervisedenduse konverents 2009
„Iga kogukonna võrdsed võimalused“
05. juunil kell 11-17
Tartus Dorpati konverentsikeskuses

Konverentsi päevakava

10.00 – 11.00 **Registreerimine, hommikukohv**

I osa kell 11.00 – 13.00 – **Tervis kui kogukonna kapital**
Moderaator Esta Tamm, Tartu maavanem

11.00 – 11.10 **Avasõnad,**
Hanno Pevkur, sotsiaalminister

11.10 – 11.40 **Tervisedendamine tervist mõjutavate sotsiaalsete tegurite kaudu nõuab hästi toimivat tervisesüsteemi**
Erio Ziglio, *WHO European Office for Investment for Health and Development*, juhataja

11.40 – 12.10 **Toetades investeerimist tervisedendusse: sektoritevaheline perspektiiv**
David McDaid, *London School of Economics and European Observatory on Health Systems and Policies*, teadur

12.10 – 12.30 **Eesti tervisenäitajatest ja -süsteemist viimasel kümnendil**
Maris Jesse, Tervise Arengu Instituut, direktor

12.30 – 12.50 **Odavad lahendused tervisedenduses Tapa valla näitel**
Kuno Rooba, Tapa vald, vallavanem

12.50 – 13.00 **Kokkuvõte**

13.00 – 13.45 **LÕUNA**

II osa toimub paralleelsessioonidena kell 13.45 – 14.45 – **Kogukonna võimestumine**

Session I **Motivatsioon üksikisiku tasandil**
Moderaator Lennart Raudsepp, TTartu Ülikooli
kehakultuuriteaduskonna spordi sotsiaalteaduste professor

Mis mõjutab inimese motivatsiooni
Jorgen Matsi, Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna spordi
sotsiaalteaduste õppetool

Tervisedenduse tegevus AS-is Tallinna Vesi
Heli Voogla, AS Tallinna Vesi, töökeskkonna juht

Isiku toimimine tervikuna – keha ja meele koostöö
Viigi Viil, arst ja MTÜ Eesti NLP instituudi koolitaja

Session II

Kogemused erinevate tasandite koostööst
Moderaator Aivar Kokk, Jõgeva maavanem

Tervisedendusest Põlvamaal
Ene Mattus, Põlva Maavalitsus, tervisedendaja

Võrgustikutöö Tallinna Linnavalitsuse partnerlusprogrammi "Riskilaps" näitel
Erki Korp, Tallinna Laste Turvakeskuse juhataja

Koostöö parema tervise heaks
Ingrid Tilts, Kuressaare Linnavalitsus

14.45 – 15.15 **Virgutuspaus**

III osa kell 15.15 – 17.00 – **Võrdsed võimalused**
Moderaator Erio Ziglio,
WHO European Office for Investment for Health and Development,
juhataja

15.15 – 15.30 **Esinejad**

15.30 – 16.00 **Tervisedendamine kohalikul tasandil praktilisi näiteid**
Tatjana Buzeti, *Centre for Health and Development Murska Sobota, Slovenia,* direktor

16.00 – 16.20 **Kaasaegse tervisedenduse dilemmad ja võimalused-
rahvusvaheliselt ja Eestis**
Anu Kasmel, Maaailma Tervisedenduse Assotsiatsioon,
juhatuselise liige

16.20 – 16.35 **Motivatsioon üksikisiku tasandil**
Lennart Raudsepp, Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna,
spordi sotsiaalteaduste professor

16.35 – 16.50 **Kogemused erinevate tasandite koostööst**
Aivar Kokk, Jõgeva Maavalitsus, maavanem

16.50 – 17.00 **Konverentsi kokkuvõte**

Tervisedendamine tervist mõjutavate sotsiaalsete tegurite kaudu nõuab hästi toimivat tervisesüsteemi

Dr Erio Ziglio, European Office for Investment for Health and Development, WHO

Oma ettekandes teeb Dr Ziglio kõigepealt lühiülevaate tervise peamiste mõjurite, eelkõige nende sotsiaalsete ja majanduslike tegurite tähtsusest, millel on suur mõju tänapäeva halba tervist põhjustavatele muustritele keskmise ja kõrge sissetulekuga Euroopa riikides. Teiseks teeb ta kokkuvõtte tervist mõjutavate sotsiaalsete tegurite komisjoni peamistest järeldustest ja soovitudest. Kolmandaks esitab Dr Ziglio mõned väga praktilised näited tõendamaks, et tervisesüsteemid on olulised ühiskondlikult põhjustatud tervisega seotud ebaõigluse muutmiseks. Lõpuks rõhutab ta tervisesüsteemide kaitsmise ning tugevdamise hädavajalikkust praegusel majandusraskuste ajal, millega meie riigid silmitsi seisavad.

Odavad lahendused tervisedenduses Tapa valla näitel

Kuno Rooba, Tapa vallavanem

Tapa vald on 3,5 aastat tagasi Tapa linna, Saksi ja Lehtse valla liitumisel moodustunud kohalik omavalitsus. Vald jaguneb viieks erinevaks piirkonnaks. Ajalooliselt on Tapal raudtee- ja militaarlinna maine. Samad valdkonnad domineerivad ka praegu aga palju nüüdisaegsemal tasemel. Tervisedenduses on Tapa vald teinud läbi erinevaid katsetusi parima saavutamiseks. Ehitatud on kalleid spordisaale ja rajatud Eesti suurim terviseradade võrgustik. Teostatakse väiksemaid programme erinevatele sihtrühmadele. Aastate jooksul on kujunenud arusaam erinevate tegevuste prioriteetsusest ja kuluefektiivsusest, mis on eriti tähtis praegusel majanduslikult raskel ajal.

5. juuni 2009

IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED

Tervisedendamise kohalikul tasandil – praktilisi näiteid

Tatjana Buzeti, Centre for Health and Development Murska Sobota, Slovenia

On hästi teada, et keskkonnal, milles inimesed sünnivad, kasvavad, elavad, töötavad ja vananevad, on suur mõju nende tervisele. See omakorda tõendab, et suur osa vastutusest tervise eest jääb tervisesektori otsese kontrolli alt välja. Erinevatel sektoritel, sealhulgas tööl, põllumajandusel, haridusel, hoolekandel, keskkonnal ja turismil, on suur roll loomaks tervist soodustavaid tingimusi. Alates iseseisvumisest 1991. aastal on Sloveenia läbi teinud märkimisväärse majandusliku kasvu ning on lisanud oma arengukavadesse meetmeid, mis tagavad sotsiaalse sidususe ja keskkonna jätkusuutlikkuse. Pomurje on üks 12 piirkonnast riigi kirdeosas, mis on Sloveenias üks kõige mahajäänumaid. Enamik majandusliku edu näitajaid on riigi keskmisest tunduvalt madalamad. Siin on madalaim SKT inimese kohta ning kõigist piirkondadest kõrgeim pikaajalise töötuse määr. Pikaajaline töötus on seotud madala haridustasemega. Kuna sissetulek, töö ja haridus mõjutavad tervist ning sealjuures ebasoodsamas olukorras oleval elanikkonnal on tihti kõrgem haigestumuse ja suremuse määr, siis ei ole just üllatuseks, et siinsel elanikkonnal on suhteliselt halb tervis. Keskmine eluiga on madalaim ning kaotatud eluaastate arv 1000 inimese kohta nooremate kui 65-aastaste seas on riigi kõrgeim. Valmistudes Euroopa Liiduga liitumiseks 2004. aastal, hakkas valitsus pöörama enam tähelepanu tasakaalustatud regionaalarengule, nagu on see kogu Euroopa Liidus. Seejuures toetati suurema rõhu asetamist tervise sotsiaalmajanduslike tegurite mõistmisele ja käsitlemisele integreeritud strateegiatega kaudu. Pomurje piirkonna pilootprogramm MURA väljendab neid püüdlusi. Käesolevas ettekandes esitletakse peamisi lähenemisi ja tähelepanekuid tervisesse investeerimise kohta kasutades sektoritevahelisi strateegiaid ning mõju Pomurje regiooni arengule.

5. juuni 2009

IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED

MÄRKUSED

MÄRKUSED

5. juuni 2009

IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED

MÄRKUSED

MÄRKUSED

5. juuni 2009

IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED

MÄRKUSED

MÄRKUSED

5. juuni 2009

IGA KOGUKONNA VÕRDESED VÕIMALUSED

